עקיבה מצוס פסח לכך בשמיקה פטול: **והוא שקרבה** וכו'. אמתניתין קאי הא דתנן מותר נזיר לגדנה דוקא שקרב החטאת לנסוף שהגיר מביא ג' בהמות חטאת ועולה ושלמים וכשקרב החטאת לנסוף ה"ל מותר חטאת שהוא לגדנה: **כ"ג אלו לו מעות סתומים וכלו כל שדמי חטאת.** שמתו בעליהן היו מעורבות בהן ואפילו הפרישו הבעלים בחייהן דמי **חטאת יכלו ליס המלח לא נכנין ולא מועלים והספר רוצה להביא כאן עולה יבא שלמים יבא ומועלין בכולן ואין מועלין במקצתן כ"כ בתוספתא פ"ק דמעילה.** יה"ס דאין מועלין במקצתן דלמא דמי שלמים שהיו שיטו ואין מועלין בשלמים: **ולא אמר אם מת יפלו לנדבה.** כמותר חטאת והייטו כרב מסברא: **אלין לך לחם וכו'.** שלא מלינו שיהא לחם קרב בפני עצמו: **אלין לך נזירות כאה כלא לחם.** דמתחלה דסקיבל נזירות על עצמו נתחייב להביא לחם מסל עצמו: **לעוס כן.** כמו לפיקר: **סברון מימר.** סברוה בני הישיבה לומר היינו מותר לאמו היינו מותר נכסי דשמיהן ידקבו: **קדשי קדשים אינון.** וקדשי קדשים מותרן נדבה: **אלן דאמרן.** הא דאמרן דסוכר ר"מ דמותר לחם דוקא הוא דיבקר אבל מותר נכסים לא דקדשי קדשים הן: **ת"ל יפלו לנדבה.** דשקלים לקדשי קדשים נאין: **ר"מ אומר יפלו לנדבה.** ובשירים האיסה קדשי קדשים היא דכתיב בה הטאת:

הלכה ה מתני' מוסר שכויס. אם נגו לדקה לגורך פדיון שכויס ויתיותר שמרים עד שיפדו כהם שכויס אחרים אבל אם פירשו לשכוי זה זכה אותו הכשוי כמותר: **מוסר עני.** אם נגו מעות לקנות לו מלבוש ומותר נתנין המותר לאותו עני: **מוסר הפפיס.** אם נגו מעות לגורך קבורת אם מהם המותר לקבורת מתים אחרים אבל בשל אם המותר ליורשיו דאחוולי אחיל המת זילותיה לגבי יורשיו: **יהא מונח עד שיבוא אליהו.** מספקא ליה לי ממיל המת זילותיה לגבי יורשיו או לא הלכך יהא מונח: **כוין לו נפש על קבורו.** פשיטא ליה לי' נתן דלא ממיל הלכך כוונים לו מלבה על קבורו מאותו מותר שכבר זכה בו המת: **בס' נגו לו.** לגרבי המת שכבר שלין לו לגרבי קבורה ונמצא שיש לו: **מוסר המת ליורשיו.** ולפי זה לאותר המת דמיא והבי הוא ליורשיו: **הגע עצמך.** אמור לנפשך דלא המיין שבאותנין לא כיונו אלא לוכות להמת וכיון שיש לו לא זכה בו המת מעולם ואין חבו יורשיו בו הלכך מחוירין אותו להנתנים אם אפשר או מניחין לגורך מתים אחרים: **א"ל.** ר' ירמיה בשם על בריו הלא אין אתה יודע אלא מה שאמרתי לך ודבר זה לא אמרתי לך ומנא לך להשיב: **אין מודין שכוי בשבוי.** אם נגו מעות לגורך שבוי זה לאבור לשנותו לגורך שבוי **בעלים.** אם נגו מעות לקנות בהן עלים אחר: **ואין ממחין כיד פרנסין.** ובן הנגלין לעשות כך לשנות הלדקות למה שגרריכין אותן ביותר דמעיקרא אדעתא דהכי ניתנו שאם יצטרכו אישנו אותן הנגלין: **דבריהן.** שאותרין דבר הלכה מעמן וזה זכרונן: **ר"י הוה מסמיך.** לפי שבעל כשר היה הולרך להשען על אדם אחר בהלכותו: **א"ג הוה מסמיך ואויל על ר"מ בר אבא.** יהוה ר"מ רואה ר' יוחנן עובר ויומן עצמו בשביל שלא ירגנו: **מרפין מילין** וכו'. שני דברים רעים עשה ר"מ זה שעלה מבבל כמאי דעמון עצמו חדא שגרלה שלין זה כבודו שישבל בשלומי ועוד גדולה מזו גרלה שלעגי כבודו לדבר עמו לכך הוא מעמד עצמו: **כך.** המגבה בבבל שהקטן אינו שולל בשלום הגדול מפני כבודו של הגדול שהן מקיימין הן קבא לאורי נערים ומחבאו וגו': **א"ל ר' יעקב מבו למשבר קמי.** אלא שאמר אחדרא: **א"ל.** ר"י מה אתה חולק ליה בכוד שלין אתה רואה לעבור לפניו בלא תשובה אלא עבור לפניו ומפי עיניו: **א"ל.** רבי יעקב א"ב שפיר עביד ר"מ דלא עבר לפניך כיון דעהיגון דאין הקטן שולל בשלום הגדול דין הוא שיעמוד מפניו: **ועוד עבד וכו'.** א"ל רבי יוחנן לר' יעקב יעוד אחת עבה לי ר"מ הנבלי הזה שאמר דבר הלכה שמעת ממני ולא אמרה משמי: **כנגר שיש כראשו גלוסטרא.** שראשו עב ורחוי לשחיקה התומים ולשאר תשמים ומחלקו בו אם מותר להשמתם בו בשבת לגעול בו הלכה ר"מ אומר ורבי יוסי מתיר

אמר והוא שקרבה חטאתו בסוף אבל אי קרבו שלמים בסוף מותרן שלמים א"ר זעירא אפילו קרבו שלמים לבסוף הלכה[ב] [א]אחת היא בנזיר שתהיה מותרה נדבה מתניתא מסייעא לדין ומתניתא מסייעא לדין מתניתא מסייע לרבי זעירא (אפילו) אלו הן מעות סתומין כל שדמי חטאת [ב]מיתות מעורבות בהן ואפי' הפריש דמי חטאת[ג] מתוכה מעות סתומין הן מתניתא מסייעא לרב הסדא [ג]אלו[ד] [ה] לחטאתי [ד]והשאר לשאר נזירותי ומת [ד]מועלין בכולן ואין מועלין במקצתן ולא אמר אם מת יפלו לנדבה רב חסדא אמר [ה]מותר לחמו של נזיר יורקב א"ר יוסי ויאות להקריבו בפני עצמו אין את יכול שאין לך לחם קרב לעצמו להקריבו עם נזירות אחרת אין את יכול שאין לך נזירות באה בלא לחם לפום כן צריך מימר מותר לחמו של נזיר יורקב סברין מימר הוא לחמו הוא מותר נסביו [א]אמר רבי יוסי בר רבי בון מותר נסביו קדשים אינון [ו]ויפלו לנדבה [ו]על דעתיה דרבי יוסי [ב]בר רבי בון שמואל אליבא דרב חסדא במותר [ז]נסכים ורבי חייא (חסדא) ורבי אלעזר שלשתן אמרו דבר אחד רבי חייא (חסדא) אהן דאמרן שמואל דאמר רבי יוסי עד דאנא תמן שמעית קל רבי יהודה שאיל לשמואל הפריש שקלו ומת א"ל יפלו לנדבה [ח]רבי אלעזר אומר מותר עשירית האיפה שלו רבי יוחנן אמר יוליכום לים המלח רבי אלעזר אומר יפלו לנדבה:

**הלכה ה מתני' [ז]מותר שבים לשבים מותר שבוי לאותו שבוי מותר עניים לעניים מותר עני לאותו עני מותר [ז] המתים למתים מותר המת ליורשיו רמ"א מותר המת יהא מונח עד שיבא אליהו רבי נתן אומר מותר המת בונין לו נפש על קברו: גמ' [ב] גבו לו בחזקת שאין לו ונמצא שיש לו ר' ירמיה סבר מימר מותר המת ליורשיו אמר ליה רבי אידי דחוטרא הגע עצמך דלא כוונן אלא ליה אמר ליה אנא לא אמרית את מנן לך תני בשם רבי נתן מותר המת יבנה לו נפש על קברו ויעשה לו זילוף על גבי מטתו תני[ב] אין פודין שבוי בשבוי ואין גובין טלית בטלית [ז]ואין ממחין ביד פרנסים לכך תני[ג] רשב"ג אומר [ב] [ד]אין עושין נפשות לצדיקי דבריהם הן הן זכרונן רבי[ד] יוחנן הוה מסמיך [ד]ואזל עאל ר' חייא בר אבא והיה רבי אלעזר חמי ליה ומטמר ליה מקמיה ואמר הלין חדתי מלייהו הדין בבלאה עביד ביה חדא דלא שאיל בשלומיה וחדא מיטמר א"ל רבי יעקב בר אידי כך נהיגין גבהון דזעירא לא שאיל בשלומיה דדבה דאינון נהגון ומקיימין [ז]ראוני נערים ונחבאו וישישים קמו עמדו אמר [ה]להו למיעבר [ה]קמי דאדורא צלמי א"ל מה את פליג ליה יקר עבור קמוהי וסמי עיני א"ל יאות ר' אליעזר עביד דלא עבר קמך ועוד[ו] עביד הא בבלאה דלא אמר שמעתא משמיה נכנסו לפניו רבי אמי ור' אסי אמרו לו ר' [ז] כך היה מעשה בבית הכנסת של טרסיים בנגר שיש בראשו גלוסטרא שנחלקו רבי

ריבב"ן

למעט והכא אם אמר מן לנדבת אמר ר' מנא הכא נמי מן למעט מיעוט שליו בא כן ר' שיש מיעוט שליו בא נקבה וגבי אשם נמי מן למעט הוא שליו בא אלא מן האילים נלבר. **המיון** והא כתיב ואם מן הלאן קרבנו מן הכבשים או מן העזים לעולה מעתה מותר הפסח בא עולה אמר ר' אבין משום דבר שהוא לאכילה לדבר שהוא לאכילה ואין משום דבר שהוא לאכילה לדבר שאינו לאכילה אמר ר' יוסי משום קדשים קלים לשם קדשים קלים ואין משום קדשים קלים לשם קדשי קדשים וכפ"ק דזבחים (דף ט:) אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה מנין למותר הפסח שקרב שלמים שנאמר חגמת פסח לה' אלהיך לאן ונקר וכי פסח בא מן הבקר והיינו שלמים: **מוסר נזיריס.** הפריש מעות לגורך מזיריו ולא פי' למי [מותר לנזיריס]: **מוסר שכויס. אלו פירס** למי שיהא [מותר לשכוין]: **[מוסר שכוי].** לאותו שכוי בלבדו נדר אפי' אם יפאלו: **מוסר המת.** לתכריכין ולהוצאת קבורתו ליורשיו בפרק נגמר הדין (ד' מח) אבי ורבא פירשו טעמייהו דהכי תנאי אבי מתכל לטעמייה דכ"ע הזמנה לאו מלבה היא ת"ק סבר כי מיבו ליה יורשין אחיל זילותיה גבי יורשין ור"מ מספקא ליה אי ממיל אי לא הלכך יהא מונח עד שיבא אליהו ור' נתן פשיטא ליה דלא ממיל הלכך יעשה נפש על קברו נפש עבר מלבה על קברו לזכר פלוני. ירושלמי נגו בחזקת שאין לו ונמצא שיש לו סבר ר' ירמיה לאיתר מותר המת ליורשיו א"ל ר' אמי דחוטרי הגע עצמך דלא כוונן אלא ליה אמר ליה אנא לא אמרית אלא תני בשם רבי נתן מותר המת יבנה לו נפש על קברו ויעשה לו זילוף על גבי מטתו תני אין פודין שבוי בשבוי ואין גובין טלית בטלית ואין ממחין ביד פרנסים לכך תני אין עושין נפשות לצדיקי דבריהם הן הן זכרונן אמר ר' יוחנן הוה מסמיך ואזל עאל ר' חייא בר אבא והיה רבי אלעזר חמי ליה ומטמר ליה מקמיה ואמר הלין חדתי מלייהו הדין בבלאה עביד ביה חדא דלא שאיל בשלומיה וחדא מיטמר א"ל רבי יעקב בר אידי כך נהיגין גבהון דזעירא לא שאיל בשלומיה דדבה דאינון נהגון ומקיימין ראוני נערים ונחבאו וישישים קמו עמדו אמר להו למיעבר קמי דאדורא צלמי א"ל מה את פליג ליה יקר עבור קמוהי וסמי עיני א"ל יאות ר' אליעזר עביד דלא עבר קמך ועוד עביד הא בבלאה דלא אמר שמעתא משמיה נכנסו לפניו רבי אמי ור' אסי אמרו לו ר' כך היה מעשה בבית הכנסת של טרסיים בנגר שיש בראשו גלוסטרא שנחלקו רבי

תקלין חדתין

וגם יתם לא הסתיקה מכסרת אלא אמיתה דשל"ם אבל כל מתה דלא עקר ליה בסתיקה ולאו לשמו קאי כדאמר בפסחים: **והוא שקרב הטאתו לנסוף.** שהגיר מביא ג' בהמות חטאת ועולה ושלמים וכשקרב חטאתו לנסוף ה"ל מותר חטאת שהוא לנדבה: **אבל אם מעות סתומים וכלו כל שדמי חטאת.** שמתו בעליהן הפרישו הבעלים בחייהן דמי חטאת מתוכן אם"ה ה"ל כמעות סתומין וכלו לא נהנין ולא מועלין ושייר כרבי זעירא: **כ"ג אלו לחטאתי וכשאר נזירות ומת דמי חטאת לא נכנין ולא מועלים והספר רוצה להביא כאן עולה יבא שלמים יבא ומועלין בכולן ואין מועלין במקצתן** דלמא דמי שלמים שיטו ואין מועלין בשלמים: **ולא אמר אם מת יפלו לנדבה.** כמותר חטאת ושייר כרב מסברא: **אלין לך לחם** וכו'. שלא מלינו שיהא לחם קרב בפני עצמו: **אלין לך נזירות כאה כלא לחם.** דמתחלה דסקיבל נזירות על עצמו נתחייב להביא לחם מסל עצמו: **לעוס כן.** כמו לפיקר: **סברון מימר.** סברוה בני הישיבה לומר היינו מותר לאמו היינו מותר נכסי דשמיהן ידקבו: **קדשי קדשים אינון.** וקדשי קדשים מותרן נדבה: **אלן דאמרן.** הא דאמרן דסוכר ר"מ דמותר לחם דוקא הוא דיבקר אבל מותר נכסים לא דקדשי קדשים הן: **ת"ל יפלו לנדבה.** דשקלים לקדשי קדשים נאין: **ר"מ אומר יפלו לנדבה.** ובשירים האיסה קדשי קדשים היא דכתיב בה הטאת:

הלכה ה מתני' מוסר שכויס. אם נגו לדקה לגורך פדיון שכויס ויתיותר שמרים עד שיפדו כהם שכויס אחרים אבל אם פירשו לשכוי זה זכה אותו הכשוי כמותר: **מוסר עני.** אם נגו מעות לקנות לו מלבוש ומותר נתנין המותר לאותו עני: **מוסר הפפיס.** אם נגו מעות לגורך קבורת אם מהם המותר לקבורת מתים אחרים אבל בשל אם המותר ליורשיו דאחוולי אחיל המת זילותיה לגבי יורשיו: **יהא מונח עד שיבוא אליהו.** מספקא ליה לי ממיל המת זילותיה לגבי יורשיו או לא הלכך יהא מונח: **כוין לו נפש על קברו.** פשיטא ליה לי' נתן דלא ממיל הלכך כוונים לו מלבה על קברו מאותו מותר שכבר זכה בו המת: **בס' נגו לו.** לגרבי המת שכבר שלין לו לגרבי קבורה ונמצא שיש לו: **מוסר המת ליורשיו.** ולפי זה לאותר המת דמיא והבי הוא ליורשיו: **הגע עצמך.** אמור לנפשך דלא המיין שבאותנין לא כיונו אלא לוכות להמת וכיון שיש לו לא זכה בו המת מעולם ואין חבו יורשיו בו הלכך מחוירין אותו להנתנים אם אפשר או מניחין לגורך מתים אחרים: **א"ל.** ר' ירמיה בשם על בריו הלא אין אתה יודע אלא מה שאמרתי לך ודבר זה לא אמרתי לך ומנא לך להשיב: **אין פודין שבוי בשבוי.** אם נגו מעות לגורך שבוי זה לאבור לשנותו לגורך שבוי **בעלים.** אם נגו מעות לקנות בהן עלים אחר: **ואין ממחין כיד פרנסין.** ובן הנגלין לעשות כך לשנות הלדקות למה שגרריכין אותן ביותר דמעיקרא אדעתא דהכי ניתנו שאם יצטרכו אישנו אותן הנגלין: **דבריהן.** שאותרין דבר הלכה מעמן וזה זכרונן: **ר"י הוה מסמיך.** לפי שבעל כשר היה הולרך להשען על אדם אחר בהלכותיו: **א"ג הוה מסמיך ואויל על ר"מ בר אבא.** יהוה ר"מ רואה ר' יוחנן עובר ויומן עצמו בשביל שלא ירגנו: **מרפין מילין** וכו'. שני דברים רעים עשה ר"מ זה שעלה מבבל כמאי דעמון עצמו חדא שגרלה שלין זה כבודו שישבל בשלומי ועוד גדולה מזו גרלה שלעגי כבודו לדבר עמו לכך הוא מעמד עצמו: **כך.** המגבה בבבל שהקטן אינו שולל בשלום הגדול מפני כבודו של הגדול שהן מקיימין הן קבא לאורי נערים ונחבאו וגו': **א"ל ר' יעקב מבו למשבר קמי.** אלא שאמר אחדרא: **א"ל.** ר"י מה אתה חולק ליה בכוד שלין אתה רואה לעבור לפניו בלא תשובה אלא עבור לפניו וסמי עיניו: **א"ל.** רבי יעקב א"ב שפיר עביד ר"מ דלא עבר לפניך כיון דעהיגון דאין הקטן שולל בשלום הגדול דין הוא שיעמוד מפניו: **ועוד עבד וכו'.** א"ל רבי יוחנן לר' יעקב יעוד אחת עבה לי ר"מ הנבלי הזה שאמר דבר הלכה שמעת ממני ולא אמרה משמי: **כנגר שיש כראשו גלוסטרא.** שראשו עב ורחוי לשחיקה התומים ולשאר תשמים

משנת אליהו

ע"פ מ"ש הרמב"ם ס"פ מהל' מעה"ק הלכה ע"ש"ר שהיה מקום אין בא אלא מזרחי כבשים כלבר יש אשם כא מגבולי מזון זה רש אשם כא מן הקנעים הייטו אשם ברוחת היה כבש בן שנה ואשם מעבלות ואשם אלו ומעלות בהם כתיב אל והוא בן שנה שהיה הילכך ליכא למיגבה אשם אינו בא אלא מן האילים דהא אשם מיר היה בא בכבש בן שנה אלא נרשין אינו בא אלא מן הכבשים דמשמע בשים דכתיב אשם מן הצאן קרבנו מן הכבשים או מן העזים. ובקי"ע נדחק בסגיעא ז לפרש מ"ש הרי עולה כו' הרי אשם כו' כדרך המוק בחנוכ: **כ"ג אלו כן מעות סתומין כל שדמי חטאתו מעורבין בהן אפי' נפלה** כו'. עיין בגיר כ"ו ע' ועיין תוס' ד"ה אמר רבא ת"ל כו' והן בר"מ היא דלא בהכלי אם יעבר"מ הא ליקא אם לא בהוספת בגיר ידמעילה שלפניו: **כ"ג אלו לחטאתי** כו'. עי' תוס' ד"ה הנא כו' **הלכה ה נגו לו בחזקת שאין לו ונמצא שיש לו כו' ר' ירמיה** כו' דלא כוונן אלא ליי. עיין בפרוש ועוד יש לפרש לגורך שיהיה אלא אפשר מ"ר' אמר אם אינו לו אלא מ' כעיר היה בחיים אחר מבן אל שנעדיין לא מדי ולא נתנו לו אחר"כ מת. אז"ש ותלה מפיה בכבר זכה ומגיע ליורשיו ולה"ע דלא כוונן אלא ליה ויהוא אינו בשולם ולא בעשות המלוה לא יתן ליורשיו וחזו סברת הגאון הרח"ש לבין ר' ר' ר' דעשת השאל לם לבין כפר' הכ' ודעת הרמ"ם כפר' הל' וכ' הבעות בטיפ"ו יו"ד פ' ר"ב ורבינו הגאון ר"ע נבאוהו שם פ"ק ר"ד ט"ו ליין כ' הבעות ומתר המילה לדעה דהם של יורשיו מעשם דמותר המת כו' ומיהיו ע"כ מעשמת דהיכ. ובסברת הכ' מהר"ם הקצרה דדוקא היכא שעשות המלוה שנגרמין הממון בכבילה ובוחר מבה"ר כה"ג אתדיבר דעתייהו דלכבר לא הכמדנו ועי"ש מבית של ירושלמי ולא ניחא ליה לפרש כ' הדעות. דמ' דלשוחר ס"ל לפסוק כרבי יהודה מעשם דמסקין ל"ל אמת לא אתריבי לת מקן לן דתה למ"ם הגע כו' ות"ר הלכה מר"ר. מעוס דמשמע ליה הבעות דקאמר מבר ר' ירמיה כו' ותמ"ג דמחי ות"ל אמת כו' לא קפיד הן על אבשיב על דברי כן ובהמ"ם שם לא הבית סוגיא זו על זה הן מ"ם ואין מתחקן בית הבעבעות בכך ורבינו הגדול הוא דלפסקה לה בסוגיא זו ולכן לא נבאוהו שם פ"ק ר"ד ט"ו ליין כ' הבעות ומתר המילה לדעה דהם של יורשיו מעשם דמותר המת כו' ומיהיו ע"כ מעשמת דהיכ. ובסברת הכ' מהר"ם הקצרה דדוקא היכא שעשות המלוה שנגרמין הממון בכבילה ובוחר מבה"ר כה"ג אתדיבר דעתייהו דלכבר לא הכמדנו ועי"ש מבית של ירושלמי ולא ניחא ליה לפרש כ' הבעות. דמ' דלשוחר ס"ל לפסוק כרבי יהודה מעשם דמסקין ל"ל אמת לא אתריבי לת מקן לן דתה למ"ם הגע כו' ות"ר הלכה מר"ר. מעוס דמשמע ליה הבעות דקאמר מבר ר' ירמיה כו' ותמ"ג דמחי ות"ל אמת כו' לא קפיד הן על אבשיב על דברי כן ובהמ"ם שם לא הבית סוגיא זו על זה הן מ"ם ואין מתחקן בית הבעבעות בכך ורבינו הגדול הוא דלפסקה לה בסוגיא זו ולכן לא

הבית רבינו אלי ת"ל אמת כו' מנ"ל: **דוחיה לא אמיל כו' וכך נהגו כו' דאיתון בהגון ומקיימין** כו'. יהוא מלר הסחיתות לקרים ומותר רבן כו' הגו לן מבל ע"פ דין שרי ומ"ם בבכרות כ"ו ב' ויטמון אלוס לרבו כו' הייט שאיט מותר אלוס עליך רבי ומורי מפיכרים" שם דהא בכרפ"ד דשר ובכ"ם ע"ב כ' אמרינן מדי שאילה מלמיד לרב. וכ"ה בתוס"ם ד"ה מהמ"ם הלכה ה' ובטוס"ע

ריבב"ן

למעט והכא אם אמר מן לנדבת אמר ר' מנא הכא נמי מן למעט מיעוט שליו בא כן ר' שיש מיעוט שליו בא נקבה וגבי אשם נמי מן למעט הוא שליו בא אלא מן האילים נלבר. **המיון** והא כתיב ואם מן הלאן קרבנו מן הכבשים או מן העזים לעולה מעתה מותר הפסח בא עולה אמר ר' אבין משום דבר שהוא לאכילה לדבר שהוא לאכילה ואין משום דבר שהוא לאכילה לדבר שאינו לאכילה אמר ר' יוסי משום קדשים קלים לשם קדשים קלים ואין משום קדשים קלים לשם קדשי קדשים וכפ"ק דזבחים (דף ט:) אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה מנין למותר הפסח שקרב שלמים שנאמר חגמת פסח לה' אלהיך לאן ונקר וכי פסח בא מן הבקר והיינו שלמים: **מוסר נזיריס.** הפריש מעות לגורך מזיריו ולא פי' למי [מותר לנזיריס]: **מוסר שכויס. אלו פירס** למי שיהא [מותר לשכוין]: **[מוסר שכוי].** לאותו שכוי בלבדו נדר אפי' אם יפאלו: **מוסר המת.** לתכריכין ולהוצאת קבורתו ליורשיו בפרק נגמר הדין (ד' מח) אבי ורבא פירשו טעמייהו דהכי תנאי אבי מתכל לטעמייה דכ"ע הזמנה לאו מלבה היא ת"ק סבר כי מיבו ליה יורשין אחיל זילותיה גבי יורשין ור"מ מספקא ליה אי ממיל אי לא הלכך יהא מונח עד שיבא אליהו ור' נתן פשיטא ליה דלא ממיל הלכך יעשה נפש על קברו נפש עבר מלבה על קברו לזכר פלוני. ירושלמי נגו בחזקת שאין לו ונמצא שיש לו סבר ר' ירמיה לאיתר מותר המת ליורשיו א"ל ר' אמי דחוטרי הגע עצמך דלא כוונן אלא ליה אמר ליה אנא לא אמרית אלא תני בשם רבי נתן מותר המת יבנה לו נפש על קברו ויעשה לו זילוף על גבי מטתו תני אין פודין שבוי בשבוי ואין גובין טלית בטלית ואין ממחין ביד פרנסים לכך תני אין עושין נפשות לצדיקי דבריהם הן הן זכרונן אמר ר' יוחנן הוה מסמיך ואזל עאל ר' חייא בר אבא והיה רבי אלעזר חמי ליה ומטמר ליה מקמיה ואמר הלין חדתי מלייהו הדין בבלאה עביד ביה חדא דלא שאיל בשלומיה וחדא מיטמר א"ל רבי יעקב בר אידי כך נהיגין גבהון דזעירא לא שאיל בשלומיה דדבה דאינון נהגון ומקיימין ראוני נערים ונחבאו וישישים קמו עמדו אמר להו למיעבר קמי דאדורא צלמי א"ל מה את פליג ליה יקר עבור קמוהי וסמי עיני א"ל יאות ר' אליעזר עביד דלא עבר קמך ועוד עביד הא בבלאה דלא אמר שמעתא משמיה נכנסו לפניו רבי אמי ור' אסי אמרו לו ר' כך היה מעשה בבית הכנסת של טרסיים בנגר שיש בראשו גלוסטרא שנחלקו רבי

תקלין חדתין

וגם יתם לא הסתיקה מכסרת אלא אמיתה דשל"ם אבל כל מתה דלא עקר ליה בסתיקה ולאו לשמו קאי כדאמר בפסחים: **והוא שקרב הטאתו לנסוף.** שהגיר מביא ג' בהמות חטאת ועולה ושלמים וכשקרב חטאתו לנסוף ה"ל מותר חטאת שהוא לנדבה: **אבל אם מעות סתומים וכלו כל שדמי חטאת.** שמתו בעליהן הפרישו הבעלים בחייהן דמי חטאת מתוכן אם"ה ה"ל כמעות סתומין וכלו לא נהנין ולא מועלין ושייר כרבי זעירא: **כ"ג אלו לחטאתי וכשאר נזירות ומת דמי חטאת לא נכנין ולא מועלים והספר רוצה להביא כאן עולה יבא שלמים יבא ומועלין בכולן ואין מועלין במקצתן** דלמא דמי שלמים שיטו ואין מועלין בשלמים: **ולא אמר אם מת יפלו לנדבה.** כמותר חטאת ושייר כרב מסברא: **אלין לך לחם** וכו'. שלא מלינו שיהא לחם קרב בפני עצמו: **אלין לך נזירות כאה כלא לחם.** דמתחלה דסקיבל נזירות על עצמו נתחייב להביא לחם מסל עצמו: **סברון מימר.** סברוה בני הישיבה לומר: **הוא מותר נכסים.** דשמיהן ידקבו: **קדשי קדשים אינון.** ומותרן נדבה: **ע"ד דרבי יוסי בר ביסין.** דאמר נכסים ר"מ דמותר נכסים יפלו לנדבה: **ויאיל לקדשי קדשים הן: אמר ליה יפלו לנדבה.** דשקלים לקדשי קדשים נאין: **שעירים הלוסה.** קדשי קדשים היא דכתיב בה הטאת: **מתני' גנו לו כחוקת אלין לו.** שסברו אלין לו מלל ונמצא שיש לו: **ר' ירמיה סבר.** למפסנו הן בעיין מממני דקמני מותר המת ליורשיו דהך נמי למותר המת דמיא: **דחטרי.** שם מקום: **הגע עצמך.** לגומר מעשיו דלא המיין אלא לכוונים לא כיונו אלא ליה ולא ליורשיו והכא דלא המיין שיש לו ולא יוקח מהם כלום לגרבו ויורשיו שלו הכל אדעתא דהכי ולאו לא המנדבו וכי קתני שמתו מותר המת ליורשיו הייטו שמותר מעעות נדבתם אבל שעשה לורבי דלמדר" דעשיהו דהמתנדבים דאדעתא דהכי אתנדבו בתחילה אם שיתותר שיהא ליורשיו דא"ל לכמלכם: **אמא לא אמר אם מת.** כדאמרינן בעלמא רבי לא שנה מיין לו: **יבנה לו נפש על קברו.** לגומר בנין אי ליין שיהא זכר לנפשו שעי"ל יזכר נפשו ויהא בבוד לאמת: **זילוף כיין ע"ג מטתו.** לגרש בוכ: **ר"י הוה מסמך.** היה מתמך ונשען עליו מפני שר"ר הוא בשר בדאמרינן בברכות (ד"ב ב') אי מפני שהיה נגות עיניו ואזכות כדאמרי' בב"ק (קי"ז א') ולא היה יכול לראות הדרך ילך בה: **א"ל מהו למעבר.** ר' יעקב חזא בי ר"ר דעביין לא קבל פיום' ידיר' ועוד נקיט ליה בלבוש על ר' אליעזר לדבר אחר וגם מתון תשובה בעיא זו ולמיד ר"י ממנו כי שפיר עביד שהשמין את עצמו כמו שפיים יאות ר"מ עביד כו' ועיין במפרשים: **קמי דאדורו.** לפני אלם יום פפרים נוכרן לבהיה קמי דאלילים: **מה את פליג יקר.** לגומר מה בבוד מחלוק לה בעבבר לפני בלומר בלא עשיה שום בבוד אין בהעבדה לחוד שום בבוד ר"מ מה את פליג יקר לגמה אתה חולק בבוד לאלילים בעמ שאין אתה רואה לעבור לפני בלילו אתה ידע ממנה אדרבה עבור לפני וזאב תראה כי אינך ידע מפני יכיון שהשיב ליה ר"י דבמה שאיט עובר נראה בבמחיבה ממנו לזה א"ל יאות עביד ר"מ כו': **ומסי מיגו.** התלונן ממנה במ"ם עיגים להם ולא ידאו: **נכנסו לפניו ר"מ ור"מ.** לפיהו ולדבר על לבו שלא יבשום על ר"מ כדי שלא יפל מה שלא מהך עובדא בנכנס"ע של טרסיים: **נגר שיש כראשו גלוסטרא.** שראשו אחד עב ורחוי לשחוק כו

ז. מסורת הש"ס

א) מיר כה ב, **ב)** מיתות, **ג)** עיין שיר כ ב, **ד)** [תוספתא פ"ל] סנהדרין מת ה, **ה)** (סנהדרין מח ה) תוספתא פ"ל, **ו)** כ"ר פרשה פב, **ז)** ברכות פ"ב הלכה ה מי"ק פ"ג הל"ו, **ח)** ליה, **ט)** יומות לו ב,

עין משפט נר מצוה

כבס א מי' פרק ט ממירות הל"ח:
ל ב מי' שם הל"י:
לא ג מי' פרק ד ממעילה הל"י:
לב ד מי' פרק ה מפהמ"ק הל"ח:
לג ה מי' שם:
לד ו מי' פרק ט ממ"ע הלכה יח והל"ז טוש"ע יו"ד סימן רנב סעיף ו יסימן שנו סעיף ה:
לה ז מי' שם טור שו"ע שם:
לו ח מי' פרק ד מאכל הלכה ד:

נוסחת הבבלי

(א) מר"י בר ביסין מו': **(ב)** בר ביסין אליבא דר"מ מו': **(ג)** נסכים שמותל ורב המנה ור"מ שלשתן מו' בר הנה דהכא שמותל דאמר רב אמר מו' ר"מ דתניא מותר מו': **(ד)** ואזיל על ר"מ מו' ר' אלעזר מו' שאיל בשלומי מו': **(ה)** קמי דאדורא מ"ל מו':

הגהות הגר"א

[א] ה"ג הלכה היא בגיר וכו' ומלת אחת מיותר: **[ב]** מלת מיתות מיותר ע"ל כל שדמי חטאתו מעורבין בהן וכו': **[ג]** ה"ג אלו לחטאתי והספר לשאר נזירו' ומת דמי חטאת יכלו ליס המלח והספר יכיאו שלם יבא ומועלין בכולן ואין מועלין במקצתן וכ"ג ני' הרא"ש: **[ד]** ה"ג עיי דר' יוסי בר בון ושמואל ר"מ וי"א שלשתן אמרי דבר אחד ר' אבא אמר אמרי' אמרי' אמרי'